

ԵԶՐԱՓՈՒՄ

Համաձայն տեղական ինքնակառավարման բնագավառի ՀՀ օրենսդրության, ՀՀ-ն հանդիսանում է համայնքի գալիք հինգ տարիների բյուջեների ձևավորման ծրագրային հիմքը: ՀՀ-ում 2022-2026թթ. համար նախատեսված ոլորտային ծրագրերը, համայնքային ծառայությունները և միջոցառումները հիմք կհանդիսանան համայնքի այդ տարիների բյուջեների կազմման, ընդունման և իրականացման համար: Գործնականում, ՀՀ-ի իրականացումը կհանգի հիմնականում (չհաշված ֆինանսավորման այլ աղբյուրների հաշվին նախատեսված ծրագրերը, ծառայությունները և միջոցառումները) համայնքի գալիք հինգ տարիների բյուջեների մշակմանը և կատարմանը: Հետևաբար, համայնքի 2022-2026թթ. ՀՀ-ն ամբողջական ծավալով իրականացնելու հարցը մեծապես կախված կլինի համայնքի առաջիկա հինգ տարիների բյուջեներում նախատեսվող մուտքերի (հատկապես՝ սեփական) փաստացի կատարման մակարդակից, ինչպես նաև դրանց խնայողաբար ու արդյունավետ ծախսումից: ՀՀ-ի իրականացումը շատ բանով պայմանավորված կլինի նաև այն բանից, թե համայնքի ՏԻՄ-երին ինչքանով կհաջողվի նպատակային և արդյունավետ համագործակցություն ծավալել ՀՀ պետական կառավարման համապատասխան մարմինների (հատկապես՝ ՀՀ Վայոց ձորի մարզպետարանի), ՀՀ-ում (մասնավորապես՝ ՀՀ Վայոց ձորի մարզում) գործող միջազգային և տեղական դոնոր, մասնավոր և քաղաքացիական հասարակության կազմակերպությունների, անհատ գործարարների հետ՝ համայնքային տնտեսությունում ապահովելու ՀՀ-ով պլանավորված ներդրումները և միջոցները: ՀՀ-ում կամ տվյալ տարվա բյուջեում ներառված ծրագրերը կամ ծառայությունները պատշաճ մակարդակով իրականացնելու համար, նախատեսվում է, որ յուրաքանչյուր ծրագրի կամ ծառայության համար կսահմանվեն և կգնահատվեն դրանով նախատեսված աշխատանքների կատարման որոշակի ցուցանիշներ, որոնց միջոցով էլ մոնիթորինգի կենթարկվի և կգնահատվի տարեկան առաջընթացը ՀՀ-ով սահմանված՝ համայնքի միջնաժամկետ նպատակներին հասնելու գործում: Համայնքի ղեկավարին կից գործող Խորհրդակցական մարմինը տարին երկու անգամ կիրականացնի ՀՀ-ի տվյալ տարվա համայնքային ծրագրերի և ծառայությունների ներքին մշտադիտարկում (մոնիթորինգ), որի արդյունքները կներկայացվեն համայնքի ղեկավարին, վերջինիս կողմից էլ՝ համայնքի ավագանուն՝ ի գիտություն: ՀՀ-ի իրականացման հսկողությունը և ներքին վերահսկողությունը կիրականացնեն համապատասխանաբար համայնքի ղեկավարը և համայնքի ավագանին: ՀՀ-ի ներքին վերահսկողության արդյունքները կներկայացվեն համայնքի ավագանուն՝ ի գիտություն: ՀՀ-ի իրականացման յուրաքանչյուր տարվա և հնգամյա ժամկետի ավարտին կկատարվի դրա տարեկան կամ հնգամյա գնահատում՝ ՀՀ-ում ներառված ծրագրերի, ծառայությունների և աշխատանքների կատարման ցուցանիշների սահմանման և գնահատման միջոցով: ՀՀ-ի տարեկան կամ հնգամյա գնահատման արդյունքների հիման վրա Խորհրդակցական մարմինը կկազմի ՀՀ-ի իրականացման տարեկան կամ հնգամյա հաշվետվությունը և կներկայացնի համայնքի ղեկավարին: Այդ հաշվետվության նպատակը կլինի՝ վեր հանել համայնքի առանցքային սոցիալ-տնտեսական զարգացումները մեկ կամ հինգ տարվա ընթացքում, բացահայտել բացթողումները, թերությունները և շեղումները հաստատված ՀՀ-ից: Համայնքի ղեկավարը, մինչև ՀՀ-ի իրականացման տարեկան կամ հնգամյա հաշվետվությունը համայնքի ավագանուն ներկայացնելը, կկազմակերպի և կանցկացնի դրա աշխատանքային և հանրային բաց քննարկումներ 15-օրյա ժամկետում՝ այդ մասին իրազեկելով համայնքի բնակչությանը, համայնքում գործող պետական, քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածների կազմակերպություններին, շահագրգիռ այլ անձանց:

Համայնքի ղեկավարը ՀՁԾ-ի իրականացման տարեկան կամ քառամյա հաշվետվությունը, դրա հանրային քննարկումների ժամանակ համայնքի հանրությունից ստացված և ընդունված դիտողությունների ու առաջարկությունների վերաբերյալ տեղեկանքը և կից այլ փաստաթղթերը, օրենքով սահմանված կարգով, կներկայացնի համայնքի ավագանու քննարկմանը: Համայնքի ավագանին ՀՁԾ-ի իրականացման տարեկան կամ հնգամյա հաշվետվությունը կքննարկի օրենքով և ավագանու կանոնակարգով սահմանված կարգով և կկայացնի համապատասխան որոշում: Հիմնվելով ՀՁԾ-ի իրականացման տարեկան հաշվետվության վերաբերյալ համայնքի ավագանու կայացրած որոշման վրա, ՀՁԾ-ի վերանայման անհրաժեշտության դեպքում, համայնքի ղեկավարը ՀՁԾ-ում փոփոխություններ ու լրացումներ կատարելու վերաբերյալ իր և/կամ համայնքի ավագանու անդամներից ստացված բոլոր առաջարկությունները, օրենքով սահմանված կարգով, ներկայացնի համայնքի ավագանու քննարկմանը և հաստատմանը:

ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

Հավելված 1

ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑ

ՀՋԾ-ի մշակման, քննարկման և հաստատման

Ժամկետը	Աշխատանքները	Պատասխանատուն
1-2-րդ շաբաթ	Համայնքի ավագանու որոշմամբ համայնքի ղեկավարին կից ՀՋԾ կառավարման ԽՄ-ի ձևավորում և գործունեության կանոնակարգում	Համայնքի ղեկավար, ավագանի, աշխատակազմի քարտուղար
3-րդ շաբաթ	ՀՋԾ նախագծի մշակման, քննարկման և հաստատման ժամանակացույցի և մեթոդական ցուցումների կազմում և հաստատում: ՀՋԾ-ի նախագծի մշակման համար ՀԱԽ-երի(ԲԱԽ-երի) ստեղծում: Ժամանակացույցի և մեթոդական ցուցումների տրամադրում ՀԱԽ-երին (ԲԱԽ-երին), ընդունում և ծանոթացում:	Համայնքի ղեկավար, ՀՋԾ կառավարման ԽՄ, աշխատակազմ, բաժիններ, բնակավայրերի վարչական ներկայացուցիչներ
4-5-րդ շաբաթներ	Համայնքի իրավիճակի բնութագրում, վերլուծում, կարիքների գնահատում և հիմնախնդիրների բացահայտում, փաստաթղթավորում և ներկայացում ՀՋԾ կառավարման ԽՄ-ին	Աշխատակազմի բաժիններ, համայնքային կազմակերպություններ, ՀԱԽ-եր (ԲԱԽ-եր)
6-րդ շաբաթ	Ներկայացված փաստաթղթերի ուսումնասիրում, քննարկում, համայնքի ՈւԹՀՎ (SWOT) վերլուծություն, համայնքի իրավիճակի գնահատման ամփոփ փաստաթղթավորում	ՀՋԾ կառավարման ԽՄ, աշխատակազմ, համայնքային կազմակերպություններ
7-րդ շաբաթ	Համայնքի տեսլականի, ռազմավարության և հիմնական նպատակների սահմանում, համայնքի տարածքում պետության կողմից նախատեսվող, միջհամայնքային համագործակցության և այլ ծրագրերի ներկայացում	ՀՋԾ կառավարման ԽՄ, համայնքապետարանի աշխատակազմ
8-րդ շաբաթ	Համայնքի ֆինանսական միջոցների վերլուծություն, կանխատեսում և ներկայացում ՀՋԾ կառավարման ԽՄ-ին	Աշխատակազմի ֆինանսական բաժին
7-9-րդ շաբաթներ	Ոլորտային ծրագրերի ընտրություն, ծրագրային հայտերի (անձնագրերի) կազմում, փաստաթղթավորում և ներկայացում ՀՋԾ կառավարման ԽՄ-ին	Աշխատակազմի բաժիններ, համայնքային կազմակ.-եր, ՀԱԽ-եր (ԲԱԽ-եր)
10-րդ շաբաթ	Ներկայացված ոլորտային ծրագրային հայտերի ուսումնասիրում, քննարկում և ամփոփում	ՀՋԾ կառավարման ԽՄ, աշխատակազմ
11-12-րդ շաբաթներ	Ոլորտային ծրագրերի գնահատման չափանիշների սահմանում, առաջնահերթությունների որոշում, ֆինանսապես ապահովված ծրագրերի ձևակերպում և ամփոփում, լրացուցիչ ֆինանսական միջոցների հայթայթման հնարավորությունների գնահատում	ՀՋԾ կառավարման ԽՄ, աշխատակազմ
13-րդ շաբաթ	ՀՋԾ նախագծի կազմում և ներկայացում համայնքի ղեկավարին: ՀՋԾ նախագծի աշխատանքային քննարկումների կազմակերպում և անցկացում, ՀՋԾ նախագծի լրամշակում	Համայնքի ղեկավար, ՀՋԾ կառավարման ԽՄ, աշխատակազմ
14-րդ շաբաթ	ՀՋԾ նախագծի հանրային քննարկումների կամ լուծումների կազմակերպում և անցկացում, առարկությունների և առաջարկությունների ընդունում, ՀՋԾ նախագծի լրամշակում և ամփոփում, նախագծի վերջնական տարբերակի ներկայացում ՀՋԾ կառավարման ԽՄ-ին	Համայնքի ղեկավար, տնտեսական զարգացման հարցերով պատասխանատու, ՀՋԾ կառավարման ԽՄ, վարչ. ներկայացուցիչներ
15-րդ շաբաթ	ՀՋԾ նախագծի քննարկում և ընդունում ՀՋԾ կառավարման ԽՄ-ի նիստում, ներկայացում համայնքի ղեկավարին	ՀՋԾ կառավարման ԽՄ
16-րդ շաբաթ	ՀՋԾ նախագծի ներկայացում համայնքի ավագանու անդամներին՝ օրենքով սահմանված կարգով	Համայնքի ղեկավար, տնտեսական զարգացման հարցերով

		պատասխանատու
17-րդ շաբաթ	Համայնքի ավագանու նիստի կազմակերպում և անցկացում, ՀԶՀԾ-ի նախագծի քննարկում և հաստատում	Համայնքի ավագանի, ղեկավար, տնտեսական զարգացման հարցերով պատասխանատու
18-րդ շաբաթ	Հաստատված ՀԶՀԾ-ի հրապարակում	Համայնքի ղեկավար, տնտեսական զարգացման հարցերով պատասխանատու